

Raadsinformatiebrief

Onderwerp

rapportage Inspectie Gezondheidszorg & Jeugd 'kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd'

Datum

6 juli 2021

Toelichting

Geachte leden van de raad,

Wij informeren u over het volgende:

(Waar wijkteams staat kan dit ook gelezen worden als lokaal toegangsteam, gebiedsteam of sociaal team)

Inleidend

Op 29 juni jl. hebben wij u per brief geïnformeerd over een zorgwekkende situatie in de jeugdbescherming in Brabant. Twee van de vier instellingen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering (Gecertificeerde Instellingen, GI's) stelden een opnamestop in omdat ze met onvoldoende personeel voor een te groot cliëntenbestand kwaliteit van diensten dienden te leveren. De opnamestop viel samen met een lang lopend traject om te komen tot overeenstemming over de tariefstelling. Op initiatief van de gemeenten is de Jeugdautoriteit ingeschakeld omdat een kostprijsonderzoek niet leidde tot overeenstemming tussen de Gecertificeerde Instellingen en gemeenten. Over de resultaten hiervan bent u vrijdag jl. geïnformeerd. Er is op dit moment een principe akkoord bereikt over de ophoging van de tarieven voor 2020 en 2021. Voor Zuidoost Brabant geldt de verhoging van de tarieven alleen voor 2021 aangezien we per 2021 nieuwe contracten zijn aangegaan.

Naast bovenstaande dat zich in Brabant voordeed, hield de Inspectie Gezondheidszorg & Jeugd toezicht op elke jeugdzorgregio in Nederland. Dit betrof toezicht op een aantal prestatie indicatoren van de GI's. Over dat traject informeren wij u hoofdzakelijk in deze brief. Een kamerbrief die 5 juli 2021 is verzonden, sturen wij u hierbij.

Inspectietraject

De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd heeft 5 juli een rapportage over het vervolgtoezicht 'kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd' gepubliceerd. De rapportage schetst geen beeld per jeugdzorgregio, maar hoofdzakelijk een provinciaal beeld. De rapportage leunt bovendien sterk op de ontwikkelingen die slechts één GI in dit verband doormaakt:

Jeugdbescherming Brabant.

De uitkomst/conclusie is dat de inspectie Brabant onder verscherpt toezicht stelt gedurende een half jaar. Naast Brabant worden er nog 3 andere regio's in Nederland onder toezicht gesteld.

Achtergrond

De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en de Inspectie Justitie en Veiligheid hebben in oktober 2020 een voortgangsrapportage uitgebracht in navolging van het rapport 'Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd' uit 2019. In dat jaar oordeelden de inspecties dat de wijze waarop jeugdbescherming en jeugdreclassering op dat moment werden uitgevoerd in Nederland niet acceptabel was. De door rechters uitgesproken maatregelen werden niet onmiddellijk uitgevoerd en de noodzakelijke hulp voor kwetsbare kinderen en hun ouders was niet altijd direct beschikbaar. De inspecties constateerden daarbij structurele problemen die ertoe leidden dat de jeugdbeschermingsketen maximaal onder druk stond. In de voortgangsrapportage 2020 waren de actuele bevindingen van inspecties opgenomen. Zij gaven daarin aan dat een positieve beweging was ingezet, maar dat dit niet had geleid tot verbeteringen op de korte termijn. De inspecties vonden daarom een doorbraak noodzakelijk om de acute, ernstige situaties in de beschikbaarheid van jeugdbeschermers en passende jeugdhulp op te lossen. Alle vijf de jeugdzorgregio's in Brabant zijn aan de slag gegaan met een doorbraakaanpak, zo ook de regio Zuidoost Brabant.

Zuidoost Brabant.

Twee van de vier in onze regio's werkende GI's gaven aanvankelijk in november 2020 een aantal cases op waarin kinderen onverhoopt lang moesten wachten op de meest passende hulp tijdens de jeugdreclasserings- of kinderbeschermingsmaatregel. De regio startte met 24 zaken waarin kinderen te lang moesten wachten, en in januari 2021 liep dit zelfs op tot 35 zaken omdat toen pas de GI's in staat waren geweest elke medewerker casuïstiek te laten aanleveren. Begin juni 2021 was dit aantal teruggebracht naar twee zaken. Dit is gerealiseerd door middel van een geïntensiverde samenwerking van de GI met wijkteams, zorgaanbieders en gemeenten: contractmanagement, beleid en het Regionaal Expertteam. In onze regio bleek in meerdere zaken de samenwerking in de tandem van Sociaal Team met GI een positief doorslaggevende rol te hebben.

De regio Zuidoost heeft in gesprek met de inspectie bijgedragen aan het provinciaal beeld van soorten hulp die op het benodigde moment onvoldoende (snel) beschikbaar waren. Wat de regio bij aanvang verwachtte en zich niet voordeed, was dat we meerdere 'clusters' van soorten hulp waarop te lang werd gewacht zouden aantreffen in de casuïstiek. En dat we op die manier met aanbieders van die soorten hulp voor meerdere kinderen tegelijk een doorbraak konden bereiken. Uiteindelijk zijn de casussen vooral op zichzelf en individueel op maat opgepakt in gesprek met wijkteams, Regionaal Expertteam, contractmanagement, beleid en zorgaanbieders.

Eén van de prestatie-indicatoren betrof *tijdig een vaste jeugdbeschermers* en dat aantal schommelde in de periode november 2020- juni 2021 van 15 tot 19 casussen waarvoor die vaste jeugdbeschermers er niet op tijd was. Momenteel wacht één gezin in Zuidoost Brabant, nieuw aangemeld bij een GI, op de koppeling met een vaste jeugdbeschermers. Wij zien ons genoodzaakt hier direct en nadrukkelijk bij te vermelden dat als gevolg van een hoog ziekteverzuim, hoog verloop van personeel en de vorige week afgekondigde opnamestop bij

2 van de 4 GI's, het hebben van een vaste jeugdbeschermer of jeugdreclasseerder onder enorme druk staat. Over deze en andere zorgelijke ontwikkelingen in de jeugdbescherming hebben wij u geïnformeerd op 29 juni jl.

De rapportage bevestigt dat de doorbraakaanpak die de 5 regio's in Brabant afgelopen maanden betrachten op onderdelen een geslaagde was omdat voor veel kinderen het beoogde en enige juiste resultaat is behaald: inzet van de meest passend gevonden hulp ter afwending van een verdere onveiligheid in de opvoeding of ontwikkeling. Iets wat voor onze regio zeker ook blijkt uit afname van voorgenoemde aantallen.

Desondanks is de inspectie in haar rapportage ook van mening dat op het Brabants niveau de situatie in de jeugdbescherming nog een aantal maanden dient te worden gevolgd. U kunt bovendien lezen dat de inspectie een aantal heel concrete (verbeter)adviezen aan de regio's geeft. De wethouders jeugd van Tilburg en Eindhoven spraken namens de vijf jeugdzorgregio's onlangs met de inspectie over deze bevindingen, om vragen te kunnen stellen over de bevindingen en de adviezen die gegeven worden en om op onderdelen ook feedback te geven op hoe de regio's de bevindingen ontvangen. Een bestuurlijke reactie namens de vijf samenwerkende jeugdzorgregio's in Brabant is in de rapportage opgenomen.

Overige actualiteiten in de jeugdbescherming

Wij verwijzen u nogmaals naar het inzicht dat wij u gaven op 29 juni jl. en afgelopen vrijdag, 2 juli 2021.

Er is een principe akkoord bereikt met de GI's en de Jeugdautoriteit ten aanzien van een ophoging van de tarieven. En ook de intentie om Jeugdbescherming Brabant te faciliteren in de transformatie naar een gezondere bedrijfsvoering die separaat van de tariefstelling onder grote druk staat, is inmiddels verder gevorderd

Beide ontwikkelingen met financiële impact worden op korte termijn in de gebruikelijke besluitvorming in de regio gebracht en zo ook in de regio 21voordejeugd.

Tot slot

Op de gevolgen van de opnamestop van JBB en WSG, waarover we u op 29 juni informeerden, wordt met veel tempo en intensief geanticipeerd. Er is een projectorganisatie in het leven geroepen, van stuurgroep en projectteam; van gemeenten en ketenpartners. De gevolgen van de opnamestop zijn in kaart gebracht en verdeeld in werkstromen voor kleine groepen betrokken medewerkers van de ketenpartners.

Een aantal kwesties dient provinciaal te worden opgepakt omdat daar meer invloed vanuit gaat of omdat die schaalgrootte beter werkt. Denkt u aan de dialoog over mogelijke oplossingen met beroepsgroepen, de rechtspraak en het ministerie. Daarnaast de werving van tijdelijk personeel dat kan worden ingezet voor de GI's. Het is gelukt om op de schaal van Brabant reeds een aantal formatieplekken voor tijdelijke inzet in te huren, na een oproep bij diverse partners in de zorg. Momenteel wordt de constructie gerealiseerd om deze professionals onder de verantwoordelijkheid van een GI te aan te stellen.

Andere uitdagingen waar we voor staan doen een beroep op vooral regionale en lokale samenwerking in de keten. Denkt u daarbij aan inspanningen om de gemeentelijke

toegangsteams te ondersteunen bij de begeleiding van die gezinnen, die 'normaliter' doorstromen naar de jeugdbescherming en nu langer een beroep gaan doen op de wijkteams. Zaken waarin het evident is dat de rechter dient in te grijpen, of in een onverwijld crisis, worden uiteraard door de Raad voor de Kinderbescherming in onderzoek genomen. Omdat daar voor de niet-crisis een wachttijd bestaat en een onderzoek op zichzelf tijd kost, gaat ook hier een belastend effect uit naar de wijkteams.

In de regio hebben wij in korte tijd kunnen vaststellen dat regionaal en stedelijk werkende organisaties direct op diverse manieren hulp aanboden ter ondersteuning van de wijkteams. Dat is fantastisch en wij doen er alles aan om uit deze situatie, geboren uit een crisis, goede ervaringen en werkende initiatieven te verduurzamen. Tenslotte wordt de jeugdbescherming ook onderwerp van een ingrijpende vernieuwing, een landelijk geregisseerde stelselwijziging. Wij doen graag de goede dingen voor deze meest kwetsbare jeugd en hun gezinnen en houden u op de hoogte.

Bijlagen

- 1 De **kamerbrief van minister Dekker** van 5 juli over situatie JBB en WSG
- 2 **Het inspectierapport** over Brabant onder toezicht n.a.v. inspectierapport over opvolging doorbraakactie.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders,
de gemeentesecretaris van Laarbeek,

de burgemeester van Laarbeek,

J.W.M. van de Ven

F.L.J. van der Meijden